

Szczegółowe warunki i sposób oceniania
przedmiotowego
z języka polskiego dla uczniów klas I – IV
po szkole podstawowej
w II Liceum Ogólnokształcącym
im. Marii Skłodowskiej – Curie
w Piotrkowie Trybunalskim

Opracował zespół nauczycieli polonistów
w składzie:

Edyta Cieślak
Izabela Filipczak- Szulc
Anna Pęcina
Jacek Żak

1. Dokumenty określające przedmiotowy system oceniania.

- Podstawa programowa z komentarzem. Tom 2. Język polski w szkole podstawowej i liceum.
- Prawo oświatowe Dz. U. z 2021 roku poz. 1082
- aktualne Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy z dnia 22 lutego 2019 roku.
- Program nauczania języka polskiego.
- Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego.
- Statut II Liceum Ogólnokształcącego w Piotrkowie Trybunalskim.

2. Cele oceniania osiągnięć uczniów na lekcjach języka polskiego.

Celem oceniania jest gromadzenie informacji na temat postępów ucznia w zakresie:

- znajomości dziedzictwa literackiego i kulturowego.
- rozumienia tradycji narodowej i europejskiej oraz rozpoznawania jej obecności we współczesnej literaturze.
- interpretacji dzieł literackich w różnych kontekstach.
- rozpoznawania i hierarchizowania wartości w omawianych dziełach literatury.
- orientacji w zjawiskach artystycznych we współczesnej kulturze i ich wartościowania.

3. Narzędzia oceniania i gromadzenia informacji (warunki i tryb oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z języka polskiego odbywa się zgodnie z zasadami ujętymi SWiWOW).

a) ocenianie bieżące

- podstawowymi formami bieżącego sprawdzania wiedzy, umiejętności i oceniania ucznia są: odpowiedź ustna, kartkówka (krótka forma pisemna), sprawdzian (dłuższa forma pisemna), aktywność, praca domowa.
- czas trwania odpowiedzi ustnej i kartkówki nie może przekroczyć 15 minut;

- oceny mają charakter jawny;
- nauczyciel uzasadnia każdą ustaloną bieżącą ocenę w czasie zajęć edukacyjnych, w rozmowie bezpośredniej z uczniem, po odpowiedzi ustnej lub pracy pisemnej ucznia (po jej sprawdzeniu i ocenieniu). Uzasadniając ocenę nauczyciel:
 - a) odwołuje się do wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych;
 - b) przekazuje uczniowi informację o tym, co zrobił dobrze, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia,
 - c) wskazuje uczniowi, jak powinien się dalej uczyć.

Na pisemny wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia nauczyciel uzasadnia pisemnie ustaloną ocenę z pisemnych prac kontrolnych w terminie 7 dni roboczych od złożenia wniosku przez ucznia lub jego rodziców w sekretariacie szkoły, za pisemnym potwierdzeniem odbioru uzasadnienia, a w systemie nauczania na odległość – na pisemny wniosek przesłany pocztą elektroniczną na konto mailowe szkoły.

- każda ocena musi mieć charakter mobilizujący.

b) ocenianie śródroczne

- oceny klasyfikacyjne śródroczne wyznaczają oceny bieżące;
- przy wystawianiu oceny śródrocznej będą uwzględniane elementy dodatkowe, które mogą wpłynąć na jej podwyższenie, m. in.:
 - ✓ aktywność na zajęciach szkolnych i pozaszkolnych,
 - ✓ samodzielność,
 - ✓ zaangażowanie,
 - ✓ systematyczność i frekwencja na zajęciach,
 - ✓ udział w projektach edukacyjnych,
 - ✓ udział w konkursach i olimpiadach
 - ✓ kultura wypowiedzi i przestrzeganie etykiety językowej.
- ✓ Uczeń ma prawo do otrzymania uzasadnienia każdej ustalonej przez nauczyciela oceny, na ustną prośbę ucznia lub rodzica ucznia niepełnoletniego, uzasadnienie to ma formę ustną. Oceny klasyfikacyjne mogą być uzasadniane pisemnie, na pisemny wniosek ucznia lub rodzica ucznia niepełnoletniego; w przypadku nauczania zdalnego,

poprzez formy komunikacji przyjęte przez szkołę, tj. pocztę elektroniczną lub poprzez zaaprobowany przez szkołę komunikator.

- ✓ Śródroczne oceny klasyfikacyjne są ustalane przez nauczycieli w tygodniu poprzedzającym tydzień, w którym odbywa się zebranie rady pedagogicznej, na którym rada pedagogiczna zatwierdza wyniki klasyfikacji śródrocznej.
- ✓ uczeń, który opuścił ponad 30% zajęć lekcyjnych, w wyznaczonym przez nauczyciela przedziale czasu jest zobowiązany do poddania się weryfikacji wiedzy z zakresu materiału obejmującego czas jego nieobecności w formie ustalonej przez nauczyciela.

c) Ocenianie roczne

- oceny klasyfikacyjne roczne wyznaczają oceny bieżące;
- przy wystawianiu oceny rocznej będą uwzględniane elementy dodatkowe, które mogą wpłynąć na jej podwyższenie, m. in.:
 - ✓ aktywność na zajęciach szkolnych i pozaszkolnych,
 - ✓ samodzielność,
 - ✓ zaangażowanie,
 - ✓ systematyczność i frekwencja na zajęciach,
 - ✓ udział w projektach edukacyjnych,
 - ✓ udział w konkursach i olimpiadach
 - ✓ kultura wypowiedzi i przestrzeganie etykiety językowej.
- ✓ Uczeń ma prawo do otrzymania uzasadnienia każdej ustalonej przez nauczyciela oceny, na ustną prośbę ucznia lub rodzica ucznia niepełnoletniego, uzasadnienie to ma formę ustną. Oceny klasyfikacyjne mogą być uzasadniane pisemnie, na pisemny wniosek ucznia lub rodzica ucznia niepełnoletniego; w przypadku nauczania zdalnego, poprzez formy komunikacji przyjęte przez szkołę, tj. pocztę elektroniczną lub poprzez zaaprobowany przez szkołę komunikator.
- ✓ Dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej wychowawca przekazuje, na podstawie informacji od nauczycieli, uczniom i rodzicom uczniów niepełnoletnich, przewidywane, negatywne i pozytywne oceny z danych przedmiotów.
- ✓ Uczeń, który opuścił ponad 30% zajęć lekcyjnych, w wyznaczonym przez

nauczyciela przedziale czasu jest zobowiązany do poddania się weryfikacji wiedzy z zakresu materiału obejmującego czas jego nieobecności w formie ustalonej przez nauczyciela.

- ✓ Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną, może zdawać egzamin poprawkowy.

d) kartkówki i sprawdziany

- nauczyciel informuje uczniów o planowanym sprawdzianie tydzień wcześniej i zapisuje to w dzienniku lekcyjnym;
- kartkówka obejmuje mały zakres materiału (3 lekcje tematyczne) i nie wymaga wcześniejszej zapowiedzi;
- uczeń ma możliwość poprawienia oceny niedostatecznej ze sprawdzianu w terminie ustalonym przez nauczyciela (ale nie później, niż 2 tygodnie od sprawdzianu);
- uczeń, który nie był na sprawdzianie, ma możliwość napisania go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (ale nie później, niż 2 tygodnie od sprawdzianu);
- nauczyciel udostępnia sprawdzone prace pisemne uczniowi. Uczeń ma prawo do wglądu do pisemnych prac kontrolnych i innych dokumentów dotyczących oceniania. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia powinny być zwrócone uczniom w ciągu 14 dni, a kartkówki w ciągu 7 dni od dnia ich przeprowadzenia. Po zapoznaniu się ze sprawdzoną i ocenioną pracą pisemną oraz po jej omówieniu z nauczycielem uczeń zwraca pracę nauczycielowi w czasie tych samych zajęć edukacyjnych.

e) Ocenianie uczniów z opiniami z poradni:

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego uwzględnia zalecenia poradni pedagogiczno-psychologicznej dla uczniów z dysfunkcjami. Nauczyciel dopasowuje PSO do indywidualnych potrzeb ucznia, np. wydłużony zostaje czas pisania prac przez ucznia, dostaje on możliwość korzystania ze słownika ortograficznego podczas pisania prac pisemnych, w jego pracach oceniana jest zawartość merytoryczna, a nie zawartość błędów.

f) skala ocen

- zasady oceniania pracy grupowej nauczyciel określa przed wykonaniem zadania (ocenę może otrzymać osoba referująca efekty działań grupy, wybrana przez jej członków lub wskazana przez nauczyciela, bądź też cała grupa).
- przy ocenie kartkówek obowiązuje następująca skala:
 - bardzo dobry – min. 90 % pkt
 - dobry – min. 70 % pkt
 - dostateczny – min. 50 % pkt
 - dopuszczający – min. 30 % pkt
- przy ocenie testów, sprawdzianów, prac klasowych obowiązuje następująca skala:
 - bardzo dobry – min. 90 % pkt
 - dobry – min. 70 % pkt
 - dostateczny – min. 50 % pkt
 - dopuszczający – min. 30 % pkt

g) nieprzygotowania

- uczeń może zgłosić 2 nieprzygotowania w semestrze;
- nieprzygotowanie dotyczy materiału z 3 ostatnich lekcji (nieprzygotowanie nie dotyczy sprawdzianów, testów i prac klasowych oraz zapowiedzianych kartkówek);
- nieprzygotowanie uczeń zgłasza na początku lekcji, po sprawdzeniu przez nauczyciela listy obecności;

Podczas nauczania zdalnego

W przypadku, gdy szkoła przechodzi w tryb nauczania zdalnego, nauczyciel dostosowuje ocenianie do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów po uwzględnieniu z dyrektorem tygodniowego wymiaru zajęć.

Nauczyciel uwzględnia możliwości techniczne nauczania zdalnego przy planowaniu form i metod pracy z uczniem.

Uczeń zobowiązany jest do uczestniczenia w nauczaniu zdalnym w formie ustalonej przez szkołę oraz wypełniania zadań, poleceń, ćwiczeń i odrabiania prac domowych zleczanych przez nauczyciela.

Sprawdziany, zaliczenia i inne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności są obowiązkowe dla ucznia.

O nieobecności ucznia oraz jej przyczynie uczeń lub rodzice ucznia niepełnoletniego informują wychowawcę za pomocą komunikatorów ustalonych przez szkołę.

h) Ewaluacja przedmiotowego systemu oceniania.

Ewaluacja przedmiotowego systemu oceniania dokonywana jest po każdej klasyfikacji na koniec roku szkolnego (podstawowym narzędziem ewaluacji przedmiotowego systemu nauczania z języka polskiego jest ankieta skierowana do uczniów i rodziców).

Wymagania niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń :

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej;
- nie interesuje się przebiegiem zajęć;
- nie uczestniczy w lekcji;
- opuszcza prace klasowe;
- nie przygotowuje zadań domowych;
- nie uczestniczy w zajęciach pozaszkolnych.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń :

- ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w po programowej;
- pobieżnie zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowe;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go z pomocą nauczyciela;
- rozpoznaje podstawowe związki przyczynowo-skutkowe;
- sytuuje w czasie i przestrzeni tylko najważniejsze wydarzenia literackie;
- rozpoznaje przybliżony czas powstania wskazanego tekstu kultury na po konwencji, stylu, obyczaju;
- odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisany;
- wykorzystuje z pomocą nauczyciela znalezione informacje;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od s komunikacyjnej;
- dostrzega niektóre typy błędów językowych;
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pis;
- redaguje z pomoc nauczyciela teksty własne;
- aktywnie słucha wykładu i określa jego tematykę .

Ocena dostateczna (3)

Uczeń :

- ma niepełną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie program
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie przeprowadza el fragmentaryczną jego interpretację;
- wiąże elementarne fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- selekcjonuje podstawowe wydarzenia literackie;
- przyporządkowuje wcześniej poznany tekst kultury (na podstawie konwencji, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) określonej epoce literackiej;
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonu wspólnej analizy porównawczej;

- wykorzystuje znalezione informacje;
- przeprowadza analizę źródeł informacji;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega różne typy błędów językowych;
- przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu i potrafi go streścić ;
- odróżnia fakty od opinii.

Ocena dobra (4)

Uczeń :

- ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach;
- dobrze zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie;
- rozpoznaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz określa jego powiązania z kontekstem historycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy wskazanego tekstu kultury;
- znajduje i porównuje informacje zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;

- określa podstawowe funkcje tekstów (informatywną , poetycką , ekspresywną – w tym perswazyjną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić , w punktach zapisać najważniejsze
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń :

- ma pełną wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje nimi w różnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- sprawnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji określonego tekstu kultury;
- odszukuje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach;
- samodzielnie je interpretuje;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury;
- samodzielnie ocenia wydarzenia kulturalne;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawia stosowność wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;

- określa funkcje tekstów (informatywną , poetycką , ekspresywną , impresywną , perswazyjną , poznawczą , komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej.

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej
- czyta ze zrozumieniem trudny tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia wybór;
- bezbłędnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu i treści materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury i je ocenia;
- samodzielnie dokonuje wnikliwej analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury
- zna literaturę dotyczącą sztuki i wydarzeń kulturalnych, stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych;
- odnajduje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach
- samodzielnie je interpretuje;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawia stosowność wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych; określa funkcje tekstów (informatywną , poetycką , ekspresywną , impresywną , perswazyjną , poznawczą , komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, stosując zróżnicowane formy wypowiedzi;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;

- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić , w punktach zapisać najważniejsze ich uzasadnienie;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami, wyciąga wnioski;
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania;
- potrafi swoją wiedzą zainteresować innych;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i na zajęciach pozaszkolnych.